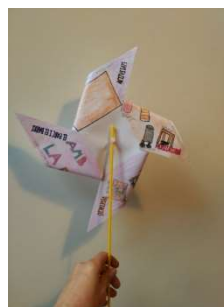

PROCÉS PARTICIPATIU AMB INFANTS DEL PARC DEL MOLÍ DELS FRARES

AMB L'ESCOLA SANT JOSEP A SANT VICENÇ DELS HORTS

FEBRER I MARÇ DEL 2018

Promotor:

Equip redactor

- Laia Llonch
- Oriol Serra
- Marc Deu
- Alba Domínguez

Equip participant:

- Escola Sant Josep,
de Sant Vicenç dels Horts
- Alumnes de 2n de primària
- Alumnes de 5è de primària

1. CONTEXT I OBJECTIUS:

L'espai públic de les nostres ciutats és el principal escenari on té lloc la **vida col·lectiva** dels seus habitants. Les places i els carrers esdevenen, doncs, entorns dinàmics, en constant evolució i adaptació a nous requeriments, i és on es manifesten dia a dia, els diversos col·lectius que integren el teixit social de les ciutats.

En aquesta línia resulta imprescindible assolir una **comunicació fluida** entre els agents que hi participen, i generar i mantenir **espais de diàleg** on hi puguin participar totes les parts.

Són moltes les raons que fan necessària la **participació dels infants** en aquest processos, doncs esdevenen un element clau per entendre'n el correcte funcionament, i en conseqüència de la qualitat de l'espai públic.

Els nens i nenes són uns **fervents observadors de la ciutat**, ja que s'hi mouen sense pensar cap a on van, per on hi van o què faran després, deixant-se arrossegat sense cap més preocupació que percebre el seu entorn; **fan un ús intensiu i singular de l'espai públic**, i per tant ens **interessa recollir tant les seves demandes com les seves necessitats**. Són els principals representants del futur, però no volem deixar-los a la sala d'espera per ser adults, sinó considerar-los **també part del present**.

És per això que aquest projecte aposta per una **participació activa** dels infants en el procés de definició del parc del Molí dels Frares. El conjunt d'accions realitzades persegueixen tres objectius principals:

- Apoderar els nens i nenes, fent-los conscients del seu paper en la comunitat i del valor de les seves aportacions.
- Recollir idees i propostes dels infants, per tal d'enriquir el projecte del futur parc del Molí dels Frares.
- Augmentar l'abast de les convocatòries generals, arribant a les famílies dels nens i nenes que participin de les activitats.

2. METODOLOGIA

Per a la implicació dels infants del barri en la definició del futur parc del Molí dels Frares s'ha comptat amb la col·laboració dels nens i nenes de l'escola Sant Josep. A través de cinc tallers, dos amb els alumnes de 2n i tres amb els de 5è s'han recollit les propostes que es descriuen a continuació i que serviran per enriquir el discurs col·lectiu que es generi durant el procés participatiu dirigit a la resta de la ciutadania.

La dinàmica que s'ha fet servir en les activitats ha començat per fer una reflexió col·lectiva entorn del concepte d'espai públic i de parc, centrat en el del Molí dels Frares. Amb això es buscava fer entendre als infants la importància que tenen aquests espais per a la vida dels habitants de Sant Vicenç i tractar-ho, a nivell de disseny, entorn de quatre grans eixos:

VEGETACIÓ

S'han explicat diferents maneres d'incorporar la vegetació en els projectes, i s'han valorat els avantatges que suposa (medi ambient, ombra, colors...).

MOBILIARI URBÀ

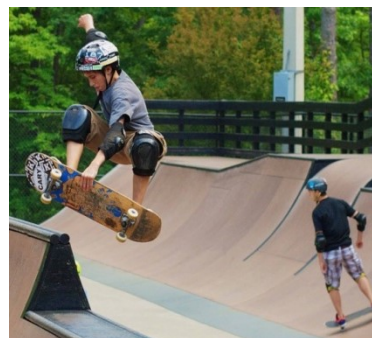
S'han explicat diferents categories de mobiliari urbà que podem trobar en els nostres espais públics, i de quina manera són capaços de donar resposta a les necessitats dels seus usuaris.

ACTIVITATS

Hem parlat dels usos i activitats que poden tenir lloc a les nostres places, i hem valorat a quins usuaris van dirigits cadascun d'ells.

RELACIÓ AMB EL BARRI:

Hem parlat de la relació que té actualment el Molí dels Frares amb el barri, i hem valorat quines estratègies es poden fer servir per incrementar-la, i per a que esdevingui un punt de referència i de relació per als seus ciutadans/es.

La segona part del taller ha consistit en l'elaboració d'un molí de paper on cadascuna de les quatre aspes recollia les propostes individuals dels nens i nenes entorn a aquests quatre temes.

En tot moment, la predisposició tant dels alumnes com del professorat i equip directiu del centre ha estat molt bona, l'activitat s'ha pogut realitzar satisfactoriament i se n'han extret una sèrie de resultats que es descriuen a continuació.

3. RESULTATS:

A partir dels tallers, s'han recollit una sèrie d'observacions generals que poden ser d'interès, més enllà del projecte d'urbanització per la millora del parc:

- Els nens i nenes reconeixen l'espai i l'edifici del Molí dels Frares. Hi ha anat a algun esdeveniment o actes públics.
- En general, no coneixen que l'edifici té un important interès històric i que la seva funció original era la de molí fariner.
- Mostren ganes d'assistir a l'acte públic, però transmeten la necessitat d'informar les famílies.

D'altra banda, s'han recollit una sèrie de propostes pel projecte del Parc del Molí dels Frares que exposem separatament per edats: 2n de primària (7-8 anys) i 5è (10-11 anys). Per cada un dels cursos en els quals s'han realitzat els tallers les propostes s'ordenen per les quatre temàtiques plantejades, representades a cada aspa del molí.

3.1. TALLERS A 2N

VEGETACIÓ

Les flors apareixen a la majoria de dibuixos dels infants de 2n, com a reclam de color a l'espai públic. Molts dels nens i nenes han apuntat que volen que el parc tingui arbres, alguns d'ells també han especificat que els prefereixen amb flor.

Un element que, sorprenentment, ha aparegut en molts casos ha estat el laberint; és alhora vegetació arbustiva, joc i element de configuració de l'espai. Una bona idea que els nens i nenes han transmès multitudinàriament.

Altres tipus de vegetació que desitgen de manera no tant generalitzada són les zones de "bosc" (amb arbres i sotabosc aparentment natural i desordenat), les pèrgoles, les basses (amb la vegetació que li és pròpia). També surt sovint la idea dels horts, dibuixos en els quals també hi apareix una persona cuidant-los, fet que és possible que reflecteixi les seves ganes de mantenir-ne un.

De manera puntual, es fixen en la topografia i dibuixen una sèrie de turons, donant volum al pla horitzontal.

MOBILIARI URBÀ

Els elements de mobiliari urbà imprescindibles, que dibuixen els nens i nenes, i que qualsevol projecte d'espai públic no pot obviar són: bancs, papereres i enllumenat. També apareix sovint la reivindicació de les fonts i una bona idea: col·locar hamaques.

Pel que fa als jocs infantils, també molt presents a les demandes dels infants, els més repetits són els clàssics gronxadors i tobogans, però n'especifiquen alguns altres de manera força generalitzada: la "tirolina", elements de caseta, cabana o castells, el balancí, la ruleta (roda giratòria) i la xarranca.

En molts casos desitgen mobiliari per la pràctica esportiva, com cistelles de bàsquet, porteries de futbol, anelles, espatlles, taules de ping-pong, espais d'escalada (rocòdrom, cordes) i una zona d'skatepark.

D'altres elements força presents, i útils per d'altres col·lectius de la població, són les taules de pícnic. Finalment, apuntar que en un cas apareix una idea interessant d'una gran figura (escultura, animal, pedra) on s'hi puguin enfilejar.

ACTIVITATS

Moltes de les activitats que apareixen, van relacionades amb elements de mobiliari urbà que han aparegut, sobretot en el cas de les activitats esportives (futbol, bàsquet, escalada). En aquest sentit, una de les activitats que agafa més protagonisme és el patinet, skate o patins; per tant caldria tenir-ho en compte en relació amb els paviments de circulació que prevegi el projecte del parc.

Com a activitats pròpies, també dibuixen repetidament la dansa i el saltar a corda. Les que se suposa que realitzen amb altres col·lectius ciutadans són, per exemple, passejar, fer actes públics i trobades de castellers.

RELACIÓ AMB EL BARRI

Aquest apartat ha costat de captar per part dels alumnes de 2n, potser massa petits per entendre el significat de relació amb el barri. Molts han dibuixat persones amb qui voldrien compartir el parc, majoritàriament la família; en aquest sentit, es fa evident que volen que sigui un parc integrador de diferents generacions. També hi ha una presència destacada d'animals domèstics.

D'altres han dibuixat edificis d'habitatges i hotels; no sabem si és casual, però l'entorn de l'espai del parc no disposa d'aquest tipus d'edificis que fan de l'espai públic un lloc agradable, actiu, controlat per la pròpia població. Segurament, l'ordenació de les edificacions que delimiten l'àmbit no està a les mans del projecte d'urbanització per la millora del parc del Molí dels Frares, però potser sí que cal considerar aquesta condició singular.

3.2. TALLERS A 5È

VEGETACIÓ

Gran part dels nens i nenes han demanat a través dels seus molins que la vegetació del Parc del Molí dels Frares tingui algun valor afegit i no es limiti, exclusivament, a estar-hi present.

Entre aquestes idees hi apareix en diverses ocasions l'ús del color a través de les flors i els arbustos o la voluntat que hi hagi gran varietat d'espècies, dimensions i formats. També es comenta la possibilitat de generar formes i recorreguts utilitzant elements vegetals. En aquest sentit torna a sortir, igual que en el cas dels alumnes de 2n, la proposta del laberint i s'apunta la possibilitat de generar algun tipus d'escultura vegetal.

En diverses ocasions també es valora positivament la plantació de vegetació per augmentar el grau de confort de l'espai, especialment si es planten espècies de fulla caduca, que proporcionen ombra a l'estiu i sol a l'hivern.

MOBILIARI URBÀ

Les propostes entorn el mobiliari urbà es centren principalment en els jocs infantils. En aquest sentit destaquen, més enllà dels típics gronxadors i tobogans, les tirolines i el rocòdrom.

A banda d'això també es proposa en diverses ocasions nombrosos elements per a la pràctica de l'esport (taula de ping pong, porteries, cistella de bàsquet...).

Per últim també s'esmenten alguns elements que van més enllà de l'ús dels nens i nenes però que fan incrementar el confort a l'espai públic com les fonts o els bancs per descansar.

ACTIVITATS

Les activitats que agradaria poder fer al futur parc del Molí dels Frares estan, en molt casos, lligades al món de l'esport. A banda d'aquelles que ja han aparegut al capítol del mobiliari urbà, també apareixen amb força el patinatge o l'skate.

També en destaquen algunes activitats com el pícnic, el descans amb hamaques o el pipi-can, que segurament acostumen a realitzar amb família.

Finalment, alguns dels nens i nenes proposen activitats que podrien formar part d'un projecte de dinamització del parc a càrrec de l'ajuntament. En aquest sentit hi trobem exemples com concursos de fang, tornejos de bitlles o un possible hort urbà que es podria gestionar, per exemple, conjuntament amb l'escola.

RELACIÓ AMB EL BARRI

En aquest apartat han sortit nombroses propostes que pretenen millorar la connectivitat i accessibilitat del futur parc amb el barri. Actualment està força aïllat i la percepció és que els queda força lluny. Moltes de les propostes imaginen un carril bici que uneixi l'escola amb el parc, d'altres parlen de gestionar el trànsit de cotxes per tal d'afavorir als vianants, i alguns fins i tot parlen de millorar les connexions amb transport públic.

Alguns dels infants han reflectit el valor patrimonial que el Molí podria tenir per el barri i proposen fer-hi visites guiades des de l'escola. Actualment, malgrat tots els coneixen, no sembla que hi tinguin molta relació, així que considerem que aquí hi hauria camp per recórrer.

Per últim, en molts dels dibuixos es reflecteix la necessitat que el futur parc sigui un punt de trobada per a gent diversa. Els nens i nenes són els protagonistes de moltes de les propostes, però també hi apareixen sovint els pares i mares o els treballadors de les indústries dels voltants.

ANNEX I.

Exemples d'alguns dels més de 100 molins realitzats pels nens i nenes de 2n i de 5è de l'escola Sant Josep.

